

STORTINGET

Innst. 304 L

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra arbeids- og sosialkomiteen

Prop. 75 L (2025–2026)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i lov om pensjonsordning for sykepleiere (opptjening under permisjon ved mottak av pleiepenger)

Til Stortinget

Innledning

Proposisjonens hovedinnhold

I proposisjonen fremmes forslag til endringer i lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere (sykepleierpensjonsloven).

Det foreslås å legge til rette for at perioder med ulønnet permisjon i inntil tre år hvor arbeidstaker mottar pleiepenger fra folketrygden, kan utgjøre pensjonsgivende tjenestetid der tariffpartene avtaler det. Det foreslås at sykepleierpensjonsloven § 30 første ledd får tilføyd et andre og tredje punktum.

Det foreslås videre å ta inn en presisering i sykepleierpensjonsloven § 5 første ledd og å oppdatere en henvisning i § 30 sjette ledd, uten at dette er ment å utgjøre endringer i gjeldende rett.

Bakgrunnen for lovforslaget er at KS og arbeidstakerorganisasjonene ved revisjon av sentral generell særavtale (SGS) 2020 avtalte at ved ulønnet permisjon hvor arbeidstaker mottar pleiepenger, betales det full premie i inntil tre år av pensjonsgrunnlaget i stillingen som medlemmet har permisjon fra, jf. SGS 2020 § 10-2. Tilsvarende er regulert i Kommunal Landspensjonskasses (KLP) vedtekter for offentlig tjenestepensjon § 5-1.

Forslag om endringer i sykepleierpensjonsloven har vært på høring.

Det vises til proposisjonens kapittel 3, der gjeldende rett, forslaget i høringsnotatet, høringsinstansenes syn samt departementets vurderinger er gjort greie for.

Forslaget vil gi økte kostnader for arbeidsgivere i form av økt premieinnbetaling i inntil tre år dersom en slik rett følger av tariffavtale.

KS anslår at mellom 350 og 500 sykepleiere i deres tariffområde mottar pleiepenger, og at de økonomiske konsekvensene er av begrenset omfang. Hensynet til likebehandling av arbeidstakerne innenfor KS sitt tariffområde bør medføre at slike kostnader ikke anses som et hinder for å gjennomføre forslaget.

Ansatte mottar ikke lønn under slik permisjon, og forslaget vil derfor ikke gi økte utgifter for ansatte i form av innskudd etter § 28. Forslaget vil bidra til høyere pensjonsnivå for ansatte som er omfattet av endringen.

Forslaget vil ikke medføre administrative konsekvenser av betydning.

Det foreslås at loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Komiteens behandling

Som ledd i komiteens behandling ble det åpnet for skriftlig høring/innsjill. Komiteen mottok ingen innsjill.

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Per Vidar Kjølmoen, Morten Sandanger, Agnes Nærland Viljugrein og Elise Waagen, fra Fremskrittspartiet, Bjørnar Laabak, Julia Brännström Nordtug, Morten Wold og Sebastian Saltrø Ytrevik, fra Høyre, Amalie Gunnufsen og Anna Molberg, fra Sosialistisk Venstreparti, lederen Marian Hussein, og fra Rødt, Marie Sneve Martinussen, viser til Prop. 75 L (2025–2026) Endringer i lov om pensjonsordning for sykepleiere (opptjening under permisjon ved mottak av pleiepenger).

Komiteen viser til at pensjonsordningen for sykepleiere er en lovfestet pensjonsordning, som gir alders-, uføre-, ektefelle- og barnpensjon. Loven omfatter offentlig godkjente sykepleiere som er ansatt i privat, fylkeskommunal eller statlig virksomhet omfattet av spesialisthelsetjenesteloven og helseforetaksloven. Pensjonsordningen er finansiert av innbetalinger fra medlemmene og deres arbeidsgivere.

Komiteen merker seg at bakgrunnen for lovforslaget er at KS har bedt departementet om en endring av sykepleierpensjonsloven slik at ulønnet permisjon der arbeidstaker mottar pleiepenger, kan gi pensjonsopptjening i inntil tre år. Forespørselen følger av at KS og arbeidstakerorganisasjonene ved revisjon av sentral generell særavtale avtalte at ved ulønnet permisjon hvor arbeidstaker mottar pleiepenger, betales det full premie i inntil tre år av pensjonsgrunnlaget i stillingen som medlemmet har permisjon fra.

Komiteen merker seg at det er delte oppfatninger om behovet for lovendring, men at det i departementets høring ikke var noen av høringsinstansene som var imot at det gis anledning for pensjonsopptjening i inntil tre år med slik permisjon.

Komiteen slutter seg til lovforslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser til endringer i Navs praksis for behandling av pleiepenger høsten 2025, som følge av kjennelser i Trygderetten. Disse medlemmer viser til at det i denne perioden ble lagt til grunn et krav om kontinuerlig oppfølging fra spesialisthelsetjenesten, noe som i praksis førte til at flere familier fikk avslag på fornyelse av pleiepenger.

Disse medlemmer viser videre til at Trygderetten 6. mars 2026 avsa en prinsipiell kjennelse om pleiepenger, hvor retten slo fast at det ikke kan stilles krav om at barnet må være innskrevet i eller ha kontinuerlig oppfølging fra spesialisthelsetjenesten for å ha rett til pleiepenger. Retten understreket at det avgjørende er

om det foreligger et dokumentert, kvalifisert behov for kontinuerlig tilsyn og pleie, og at vurderingen må gjøres konkret i den enkelte sak.

Disse medlemmer merker seg at det samtidig er kommet flere avklaringer fra Trygderetten som har betydning for forståelsen av regelverket, og at dette samlet sett har bidratt til usikkerhet om gjeldende rett. Etter disse medlemmers syn skaper skiftende praksis og nye begrunnelser i enkeltsaker en unødvendig uro for familier med barn som har omfattende og sammensatte omsorgsbehov.

Disse medlemmer er bekymret for at det fortsatt finnes eksempler på at avslag opprettholdes med nye begrunnelser, selv etter at rettstilstanden er avklart av Trygderetten. Dette kan innebære at barns faktiske behov ikke blir tilstrekkelig vektlagt.

Disse medlemmer vil understreke at pleiepenge er en sentral ordning for å sikre både barns livskvalitet og familiers mulighet til å stå i arbeid. For barn og unge med sammensatte diagnoser er stabil og forutsigbar oppfølging avgjørende for å forebygge skolefravall og varig utenforskap.

Disse medlemmer viser til at skolefravall er en av de viktigste risikofaktorene for senere uførhet, og mener det er samfunnsøkonomisk riktig å sikre at familier får nødvendig støtte i en tidlig fase.

På denne bakgrunn mener disse medlemmer at det er behov for å gjennomgå praksis for pleiepenger, for å sikre at forvaltningen i større grad legger til grunn gjeldende rett slik den er avklart av Trygderetten, og at vurderingene i større grad reflekterer barns helhetlige funksjon og dokumenterte behov.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i lov om pensjonsordning for sykepleiere (opptjening under permisjon ved mottak av pleiepenger)

I

I lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere gjøres følgende endringer:

§ 5 første ledd første punktum skal lyde:

Som pensjonsgivende tjenestetid ved beregning av pensjon regnes den tid som det er betalt innskott og premie for, jfr. § 28 og § 30, tillagt tjenestetid som vedkom-

mende måtte være godskrevet fra tiden før lovens ikrafttreden etter bestemmelsene i § 40.

§ 30 første ledd nytt andre og tredje punktum skal lyde:

Når det er bestemt i tariffavtale, betaler arbeidsgiver premie i inntil tre år hvor medlemmet har ulønnet permisjon og mottar pleiepenger etter folketrygdloven. Opptjeningen etter andre punktum skjer på grunnlag

av pensjonsgrunnlaget i stillingen som medlemmet har permisjon fra.

§ 30 sjettede ledd andre punktum skal lyde:

Styret kan fastsette særskilte regler for fastsettelse av frivillig premie, når vedkommende ikke er *medlem av folketrygden* etter lov om *folketrygd*.

II

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 19. mai 2026

Marian Hussein

leder

Elise Waagen

ordfører

